

**OLIV TA'LIM TIZIMIDA AKADEMIK MUSTAQILLIKNING AHAMIYATI VA
RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI**

Qodirov Abdulaziz Adahamjon o'g'li

Oriental universiteti, Ta'lim menejmeti yo'nalishi magistri

Annotatsiya. Mazkur maqolada oliy ta'lim tizimida akademik mustaqillikning mazmun-mohiyati, uning ta'lim sifati va universitetlar faoliyatidagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, O'zbekistonda akademik mustaqillikni rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar hamda istiqboldagi vazifalar tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: akademik mustaqillik, akademik erkinlik, oliy ta'lim, universitet avtonomiyasi, kredit-modul tizimi, ta'lim sifati.

Bugungi globallashuv davrida oliy ta'lim tizimini modernizatsiya qilish va universitetlarning xalqaro raqobatbardoshligini oshirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Bunda akademik mustaqillik oliy ta'lim muassasalarining samarali faoliyat yuritishida muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Akademik mustaqillik universitetlarga ta'lim jarayonini mustaqil tashkil etish, o'quv rejalari va fan dasturlarini ishlab chiqish, ilmiy faoliyatni erkin amalga oshirish imkonini beradi.

Akademik mustaqillikning ahamiyati

Akademik mustaqillik ta'lim sifati oshirishga xizmat qiluvchi muhim mexanizmdir. Universitetlarga mustaqil faoliyat yuritish vakolati berilishi quyidagi natijalarni ta'minlaydi:

- o'quv dasturlarining mehnat bozori talablariga moslashuvi;
- professor-o'qituvchilarning ilmiy salohiyati oshishi;
- innovatsion ta'lim texnologiyalarining joriy etilishi;
- talabalar mustaqil fikrlash ko'nikmalarining rivojlanishi;
- xalqaro hamkorlikning kengayishi.

Shuningdek, akademik erkinlik ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish va universitetlarning xalqaro reytinglardagi o'rnini mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekistonda akademik mustaqillik islohotlari

So'nggi yillarda O'zbekistonda oliy ta'lim tizimida keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, bir qator oliy ta'lim muassasalariga akademik va moliyaviy mustaqillik berildi. Kredit-modul tizimining joriy etilishi, o'quv rejalardagi moslashuvchanlik va xalqaro standartlarga mos dasturlar ishlab chiqilishi ushbu islohotlarning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Universitetlarning mustaqil boshqaruv tizimiga o'tishi ta'lim sifati oshirish va zamonaviy mutaxassislar tayyorlash imkoniyatlarini kengaytirmoqda.

Rivojlanish istiqbollari

Kelgusida akademik mustaqillikni yanada rivojlantirish uchun:

INTRODUCTION OF NEW INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION OF PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY.

International online conference.

Date: 27th May-2026

- universitetlarning institutsional erkinligini kengaytirish;
- ilmiy grantlar tizimini rivojlantirish;
- xalqaro hamkorlikni kuchaytirish;
- raqamli boshqaruv tizimlarini joriy etish muhim ahamiyatga ega.

Akademik mustaqillikning rivojlanishi oliy ta'lim tizimining samaradorligini oshirib, innovatsion iqtisodiyot uchun raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, akademik mustaqillik oliy ta'lim tizimini rivojlantirishning muhim omillaridan biridir. Universitetlarga keng vakolatlar berilishi ta'lim sifati, ilmiy tadqiqotlar samaradorligi va xalqaro integratsiyani kuchaytiradi. O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar akademik mustaqillikni yangi bosqichga olib chiqishga xizmat qilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oliy ta'limga oid farmon va qarorlari.
2. "O'zbekiston – 2030" strategiyasi.
3. OECD Higher Education Policy Review. — Paris, 2022.
4. UNESCO Higher Education Reports. — Paris, 2021.
5. Abdurahmonov Q. Ta'lim menejmenti. — Toshkent, 2021.

